

บทคัดย่อ

ยาคุมกำเนิดชนิดฮอร์โมนเอสโตรเจน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบ metabolism ที่ทั่วไป ของร่างกาย คณะวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษา ผลของการใช้ยาคุมกำเนิดชนิดเม็ด ซึ่งมีฮอร์โมนเอสโตรเจนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญโดยเลือกสตรี จำนวน 41 ราย ในหมู่บ้านในเขตอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ที่ใช้ยาคุมกำเนิดชนิดเม็ด เป็นเวลานานกว่า 3 ปี เป็นกลุ่ม Case study และอีก 38 ราย ด้วยสภาพคล้ายคลึงกัน แต่ใช้ยาคุมเป็นเวลา 0-1 ปี เป็นกลุ่ม Control การศึกษาได้ตรวจหาวิตามิน A, E, B₂, Cholesterol และ Ceruloplasmin ผลปรากฏว่าภาวะของวิตามิน A ในกลุ่ม Case study มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.35 ± 0.52 uM สูงกว่ากลุ่ม Control ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 1.63 ± 0.33 uM ($p < 0.001$) ส่วนวิตามิน E และ B₂ ในทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน คือ วิตามิน E มีค่าเป็น 15.0 ± 4.40 uM ใน Case study และเป็น 16.21 ± 4.42 uM ในกลุ่ม Control ($p = 0.294$) ส่วนวิตามิน B₂ ใช้วิธีประเมินทางอ้อม คือ ดูค่า Activity Coefficient (AC) ของน้ำย่อย Erythrocytic Glutathione Reductase (EGR) ได้ค่าเป็น 1.76 ± 0.55 ในกลุ่ม Case study และ 1.63 ± 0.56 ในกลุ่ม Control ($p = 0.366$) ส่วนค่าของ Cholesterol ซึ่งใช้เป็นตัวบ่งการบริโภคไขมัน ปรากฏว่ามีค่าไม่แตกต่างกันในระหว่างสองกลุ่ม คือ มีค่าเป็น 187.7 ± 36.5 mg% ในกลุ่ม Case study และเป็น 179.2 ± 0.36 mg% ในกลุ่ม Control ($p = 0.324$) ส่วน Ceruloplasmin ซึ่งเป็น visceral protein ที่เป็นตัวแสดงผลของการได้รับฮอร์โมนเอสโตรเจน โดยจะมีค่าสูงขึ้น ซึ่งปรากฏว่าในกลุ่ม Case study มีค่าเป็น 181.2 ± 66.0 u/l สูงกว่ากลุ่ม Control มีค่า 136.1 ± 32.9 u/l ($p < 0.001$) สรุปแล้วการศึกษาผลของการกินยาคุมกำเนิดเป็นเวลานานกว่า 3 ปี ในสตรีหญิงเขตอำเภอดอยเต่า ได้ผลที่เด่นชัด คือ ระดับของวิตามิน A ในเลือดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่ามีการพาวิตามิน A ที่เก็บไว้ในตับ ออกมาสู่อวัยวะอื่น แสดงว่าสตรีกลุ่มนี้ไม่ขาดวิตามิน A และการมีวิตามิน A เพียงพอจะเป็นผลดีต่อทารก ถ้าหากสตรีกลุ่มนี้ประสงค์จะตั้งครรภ์ทันทีที่หยุดยาคุม การศึกษาน่าจะมีต่อไป คือ ดูคุณภาพของการได้ทารกที่เกิดจากมารดาที่กินยาคุมกำเนิดเป็นเวลานานกว่า 3 ปี ก่อนตั้งครรภ์ เปรียบเทียบกับที่ไม่เคยกินหรือกินเป็นระยะสั้นกว่า 1 ปี